

duben 2022

S novým rokem s radostí oznamujeme další várku nových výkupů. A poděkujeme i za finanční podporu na údržbu vykoupěných pozemků.

Radiměřské motýlí království

Na českomoravském pomezí – na Svitavsku a Moravskotřebovsku – se zachovalo překvapivě mnoho ploch stepního charakteru s velkým druhovým bohatstvím rostlin a především bezobratlých. Jednu – Hraničky – konec konců už částečně vlastníme.

Asi největší souvislý komplex těchto pozemků – starých sadů a bývalých pastvin – je v okolí vsi Radiměř jižně od Svitav. Pozemkový spolek Arion zde působí již od roku 2015. „Motýlí království“, jak tuto lokalitu s ohledem na výskyt řady zajímavých druhů motýlů nazval, postupně rozšiřuje. Dosud zde prováděl veškerou péči na základě dohod s vlastníky pozemků. Nyní se podařilo první dva pozemky o celkové výměře 1,2 ha díky kampani Místo pro přírodu vykoupit. Jde o přírodně velmi hodnotné staré sady, kde se vedle motýlů (včetně kriticky ohroženého modráčka černoskvrného, kterého zde lze potkat ve stovkách kusů) vyskytuje například pět druhů orchidejí, nenápadná, ale velmi vzácná ostřice

ptačí nožka či naopak velmi atraktivní lilie cibulkonosná, kde žijí samotářské včely, cikády, několik druhů plazů a velké množství ptáků. Jak známo, extenzivní vysokokmenné sady evokují podmínky dávných lesostepí a patří proto často mezi nejbohatší biotopy; Radiměř není výjimkou.

Chcete-li Motýlímu království pomoci i jinak než jen finančním příspěvkem na výkupy, můžete se zúčastnit některé z veřejných dobrovolnických akcí. Konají se tu obvykle třikrát do roka, vždy jsou několikadenní a krom praktické pomoci se účastníci dozvědí mnoho zajímavého a užijí příjemné společné chvíle. Tu první, se specifickým jménem „bobkobraní“ (z pastvin je třeba občas alespoň z těch nejcennějších míst odstranit trus pasených zvířat, pokud nechceme, aby docházelo ke zvyšování množství živin a tím k ruderalizaci ploch) už máme letos za sebou. Další (Osvobození Motýlího království a Radiměřské hrabošení) jsou plánovány na červen, respektive září. Více informací najdete na webu vikendproprrodu.cz.

Radiměřské motýlí království a některé z jeho orchidejí – vemeník a pětiprstka

...a nejen to!

Za nejvýznamnější z dalších výkupů uplynulých měsíců považujeme tři pozemky (od dvou různých

vlastníků) o celkové výměře 0,95 ha na Vlčím hrdle v nivě Moravy. Zejména pozemek č. 5269/9 má

velmi klíčovou polohu uvnitř jednoho z dávných meandrů. Celkově zde již vlastníme (dohromady ČSOP a místní pozemkový spolek) téměř 11 hektarů.

První třetinu hektaru máme vykoupenou na nové lokalitě, zvané Pod Piškulovic mlýnem na Radnicku. Jde o nádherný mokřad v nivě Radnického potoka, částečně vytvořený působením bobrů. Vykoupený pozemek sice nepatří k tomu nejcennějšímu, co na lokalitě je, ale má strategickou polohu uprostřed

jeho plochy, takže je důležitým „zaseklým drápkem“ pro další jednání.

Na Zázmonicích se po letech podařilo dokoupit zbývající spoluvlastnické podíly na sedmi pozemcích!

Další dva drobnější výkupy (celkem něco málo přes čtvrt hektaru) se povedlo i na bělokarpatské lokalitě Traviska. Lokalita připomíná okenní garnýže, spousty úzkých proužků, každý s jiným vlastníkem, takže nás čeká ještě hodně práce.

skřípinec jezerní na Vlčím hrdle

mokřad Pod Piškulovic mlýnem

Norské fondy pomáhají Místům pro přírodu

Velice si vážíme podpory, kterou se nám loni podařilo získat na údržbu některých lokalit. Norskem prostřednictvím Norských fondů byly podpořeny hned tři „pozemkospolkové“ projekty - jeden se týká stepních lokalit, druhý lesů a třetí mokřadů. O údržbě lokality V Krejdách jsme se zmiňovali již v minulých Dárcovských listech, tak se pojďme podívat i na ty ostatní.

Na Kupsově skále proběhla redukce náletových křovin, neboť lýkovce i další zdejší zajímavé druhy jsou veskrze světlomilné. V Jindřišském údolí se aktuálně pracuje na oplocení přirozeného zmlazení jedle, aby ho ochránilo před okusem.

Na Chvojnově a v Jinošovském údolí je z finančních prostředků Norských fondů prováděno především pravidelné kosení. Na Čtyřicítce (ovšem na jiném než vykoupeném pozemku) byly vybudovány tři tůně a pomístně stržen drn v prostoru zarostlém ruderální vegetací.

Na Hořečkové stráni u Vřeštova probíhá především redukce dřevin, aby se zvětšila plocha travních společenstev a rozvolnil jejich okraj, který

byl velmi prudký (končí louka a začíná husté křoví). V Ještěřčím ráji bylo vybudováno nové pastevní zázemí a nyní tam již opět probíhá pastva smíšeným stádem. Pastva díky Norským fondům probíhá i ve výše zmiňovaném „motýlím království“ v Radiměři.

Ze zimních prací na Hořečkové stráni

Práce samozřejmě nekončí, projekty pokračují až do jara 2024. Na letošní rok tak například připravujeme vybudování několika tůň v lokalitě V lyngu či dosadby dubů na Kupsově skále.